

arheološka izložba. Izložba će za posjetitelje biti otvorena do ožujka 1989. g. a naziv joj je "Umijeće, mašta, praktičnost (Izbor arheološke keramike iz fundusa Muzeja grada Koprivnice)" (autor: Z. Marković). Prezentirani su izlošci iz razdoblja od sredine 4. tisućljeća pr. n.e. do 16. stoljeća naše ere, tj. do turskih ratova. Izloženo je oko 170 predmeta, pretežno cijelih ili rekonstruiranih, poredanih namjerno bez strogoga vremenskog slijeda, ali s kratkom legendom i datacijom (tako su primjerice izdvojene neke grobne cjeline, uljanice iz grobova, građevinski materijal, utezi itd.). Popratni katalog je zbog već nezaobilaznih financijskih teškoća rađen najjednostavnije - na preklop. Do sada je i ova izložba izvrsno posjećena, a što nije i brojnije razlog je u nezagrljanim prostorijama na katu.

Svaka od ovih izložbi popraćena je u lokalnom tisku osvrtima i najavama, te komentarima ili intervjuima na radio-stanici. Svaka izložba je imala i katalog (prve dvije, naravno, postojeće kataloge muzeja koji su ih i

stvorili). Muzej grada Koprivnice namjerava, kako već mogućnosti prostora i financija budu dozvoljavale, nastaviti i dalje sa sličnim izložbama. Tako bi u 1989. g. bila postavljena izložba "Metalni arheološki nalazi iz Podravine", a vjerojatno 1990. g. izložba "Kameni arheološki materijal iz Podravine". Obje ove izložbe zahtijevaju dodatne poslove i predradnje, od čišćenja i konzerviranja materijala do kemijskih i petrografskih analiza, ali se nadamo da ćemo ih uspjeti realizirati, bez obzira o kojemu izložbenom prostoru u gradu se radilo. Što se tiče posjeta, moramo naglasiti da nam stalnu publiku čine, grupno i pojedinačno, osmoškolci, naročito njihove povijesne grupe, pri čemu posebno zahvaljujemo na podršci i razumijevanju predsjednici Povijesnog društva Koprivnica - Ružići Špoljar. Nadamo se da će ta suradnja biti nastavljena na obostrano zadovoljstvo.

Mladen MEDAR, Bjelovar

Koprivnica u izdanjima Instituta za povijest umjetnosti

U ljetu 1982. godine Institut za povijest umjetnosti Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu započeo je u okviru programa "Umjetnička topografija spomenika u Hrvatskoj - izrada konkretnog modela" intenzivan dvogodišnji rad na proučavanju i dokumentacijskoj obradi povijesnog razvoja užeg prostora Koprivnice. Zašto je kao model izabran baš taj grad? "Izabirući upravo Koprivnicu za jedinicu znanstvene obrade prilikom izrade metodskog 'modela' za umjetničku topografiju" - reći će Ivanka Reberski, urednik zbornika o kojemu će biti riječi - "nije se imalo u vidu samo da je ona po svojoj veličini, povijesnom razvitku naselja, zastupljenosti spomenika i stanju dosadašnje obrađenosti prikladan primjer koji odgovara zadatku. Tim se izborom istodobno nastojalo barem donekle nadoknaditi dosadašnje propuste i potaknuti širi interes za spomeničku baštinu na prostoru sjeverne Hrvatske." Projekt je financirala Republička zajednica za znanstveni rad SR

Hrvatske, a rezultat tih istraživanja su izvorni znanstveni radovi, koji obrađuju povijesni razvoj organizacije prostora Koprivnice, od najstarijih tragova materijalne kulture i pojave naselja do današnje prostorne strukture grada uključivši i predmete slikarstva, kiparstva i umjetnog obrta. Radovi su objelodanjeni u dva broja Radova Instituta, te u zborniku Koprivnica - grad i spomenici. U najkraćim crtama prikazujemo njihov sadržaj:

Radovi Instituta za povijest umjetnosti br. 8, Zagreb 1984.

U ovom broju, na čijim je koricama otisnut plan koprivničke utvrde iz 1737. g. (nalazi se u Ratnom arhivu u Beču), na str. 7-32 u radu "Organizacija prostora grada Koprivnice do 19. stoljeća" iz pera Marije Planić-Lončarić pratimo - temeljen na historiografskoj građi i arhivskim dokumentima - razvitak grada od začetka

naselja u 12. i 13. stoljeću, nastanak gradske jezgre u slijedeća dva stoljeća, renesansnu modernizaciju tvrđave u 16. stoljeću, rast predgrađa od 17. stoljeća do 1765. g. i, naposljetku, širenje grada od ove, pa do 1870. godine.

Miljenka Fischer pod naslovom "Razvoj organizacije prostora Koprivnice od 18. stoljeća do danas" (str. 33-43) sagledavajući današnje stanje i uspoređujući ga s ranijim na temelju postojeće grafičke i arhivske dokumentacije objašnjava i utvrđuje povijesni slijed razvoja koji je doveo do današnje slike grada, ukazujući na one povijesne i prostorne činioce, koji su po prestanku značaja tvrđave odredili i usmjerili upravo takav prostorni razvitak gradske jezgre kakav je danas.

Radovi Instituta za povijest umjetnosti br. 9, Zagreb 1985/1986.

Grupa autora - Milan Prelog, Miljenka Fischer i Marija Planić-Lončarić - prikazuju Koprivnicu kao model za sustavnu obradu umjetničke topografije Hrvatske (str. 7-23). Njihov prilog podijeljen je u tri dijela: u prvom, koji govori o metodskom pristupu, autori upozoravaju na nacionalno značenje umjetničke topografije i hitnost sustavnog rada na tom zadatku. U drugom dijelu predočen je upitnik za umjetničku topografiju sastavljen od devet osnovnih upita: ime mjesta, karakter, geografske odrednice, pisana svjedočanstva o povijesnom životu, vidljiva svjedočanstva o životu mjesta u vremenu, analiza sačuvane izgradnje i inventar spomeničkih objekata s dokumentacijom, javni spomenici svih razdoblja, svjedočanstva pokretnog inventara izvan javnih muzejskih zbirki i zaštita spomenika. U trećem dijelu, a u skladu s utvrđenim upitnikom, izrađen je model "enciklopedijski sažetog prikaza umjetničke topografije Koprivnice".

U istom broju još se dva rada odnose na koprivničko područje. Marija Planić-Lončarić i Ljuboka Ričko daju opis i tipologiju zavjetne crkve D. Marije u Močilama kraj Koprivnice (str. 25-28), a Ivy Lentić-Kugli piše o historijatu i inventaru ovog sakralnog objekta (str. 29-35), jednog od najvrednijih spomenika baroknog razdoblja na području Podravine.

Koprivnica - grad i spomenici.

Izdavač: Odjel za povijest umjetnosti Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu, suiz-

davač: RO Centar za kulturu OOUR Muzej grada Koprivnice, Zagreb 1986.

U ovom vrijednom zborniku radova, koji je rezultat rada ekipe sastavljene od geografa, arhitekata, geodeta, fotografa, povjesničara, arheologa i povjesničara umjetnosti, nakon riječi urednika Ivanke Reberski (str. 7) i predgovora nedavnog preminulog Inicijatora cijele akcije i koordinatora istraživanja Milana Preloga (9-10), Dragutin Feletar piše o značenju geografskog položaja i demografskih osobina za razvoj Koprivnice u prošlosti i sadašnjosti (11.17), a Igor Karaman daje osnovne socijalno-ekonomske determinante povijesnog razvoja grada i njegove regije (18-23).

Poglavlje "Organizacija prostora" sadrži tri priloga: Milan Kruhek daje povijesni i tipološki razvoj koprivničke tvrđave (25-32), Marija Planić-Lončarić piše o izgradnji grada do sredine 19. stoljeća (33-5). Autoričin rad već je objelodanjen u Radovima IPU 8/1984, kao i rad Miljenke Fischer koja i na ovom mjestu piše o razvoju grada od 18. stoljeća do danas (55-72). Najviše tema sadrži poglavlje "Spomenici". Sakralna arhitektura kasnog srednjeg vijeka u Koprivnici predmet je interesa Diane Vukičević-Samaržija (73-78), Marija Planić-Lončarić daje odabrane primjere graditeljskog nasljeđa (79-143), u svom drugom prilogu Miljenka Fischer analizira koprivničku arhitekturu dvadesetog stoljeća (144-163), a Ivy Lentić-Kugli daje kataloški opis inventara sakralnih spomenika i drugih predmeta slikarstva, kiparstva i umjetnog obrta u Koprivnici (164-192).

Slijede sažeci navedenih radova, koje je na njemački jezik prevela Doris Baričević (193-197). U posljednjem poglavlju, koje nosi naslov "Kronologija", Milan Kruhek (čije ime zabunom nije uvršteno u popis autora tekstova na početku ove publikacije!) donosi povijest izgradnje koprivničke tvrđave (198-213), Ivy Letunić-Kugli objelodanjuje kronologiju i građu za povijest sakralnih objekata (214-225), a na kraju opet autor s početka zbornika Dragutin Feletar s izborom važnijih izvora i literature o Koprivnici (226-230).

Uz već spomenutu Republičku zajednicu za znanstveni rad SRH, koja je ovu knjigu financirala kao društveno vrijednu znanstvenu knjigu, kao sufinancijer se pojavljuje i Samoupravna interesna zajednica kulture općine Koprivnica.

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor i Virje)

TEHNIČKO UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Gradskog muzeja Bjelovar

Glavni i odgovorni urednik: Goran Jakovljević

Tehnički urednik: Željko Vukčević

Uređivački kolegij: Goran Jakovljević (Bjelovar), Miroslav Klemm (Varaždin), Smiljka Marčec (Čakovec), Rastko Pražić (Kutina) i Oka Ričko (Koprivnica)

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Za sadržaj i lekturu tekstova odgovaraju autori.

Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Nakladnik: Gradski muzej Bjelovar

Za nakladnika: Božidar Gerić

Tisak. COLORPRINT Bjelovar

Broj 12 - Ožujak 1989.

God. XII.

Naklada: 800 komada

Naslovna stranica: Detalj metalne ograde ispred spomen-muzeja "Josip Broz Tito" u Velikom Trojstvu, rad Josipa Broza

Prijevod: Oka Ričko (Koprivnica), Marina Šimek (Varaždin), Miroslav Klemm (Varaždin) i Antun Šimunić (Osijek)